

2018 - 2019

Minimální preventivní program

1. ZŠ Napajedla, školní rok 2018 - 2019

Táborová Eva, Mgr.
metodička prevence 1. ZŠ Napajedla
2018 - 2019

Obsah

1	CHARAKTERISTIKA A VNITŘNÍ ZDROJE ŠKOLY	2
1.1	RIZIKOVÁ PROSTŘEDÍ ŠKOLY	2
1.2	VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGŮ	3
1.3	SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI	4
2	METODY PRÁCE.....	6
3	ŠKOLNÍ ŘÁD	6
3.1	VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ.....	6
3.1.1	NAPOMENUTÍ TŘÍDNÍHO UČITELE.....	7
3.1.2	DŮTKA TŘÍDNÍHO UČITELE.....	7
3.1.3	DŮTKA ŘEDITELE ŠKOLY.....	7
3.1.4	2. STUPEŇ Z CHOVÁNÍ.....	8
3.1.5	3. STUPEŇ Z CHOVÁNÍ.....	8
3.1.6	DALŠÍ.....	8
3.2	POSTUP PŘI PORUŠENÍ ZÁKAZU KONZUMACE TABÁKOVÝCH VÝROBKŮ U ŽÁKA.....	8
3.3	OPATŘENÍ PŘI PORUŠENÍ ZÁKAZU UŽÍVÁNÍ ALKOHOLU, UŽÍVÁNÍ, DISTRIBUCI A PŘECHOVÁVÁNÍ NL:....	9
3.4	POSTUP PŘI ZJIŠTĚNÍ KRÁDEŽE	10
4	PREVENCE ŠIKANY A KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY	10
5	VNĚJŠÍ ZDROJE ŠKOLY	11
5.1	OBLAST ŠKOLSTVÍ.....	11
5.2	OBLAST ZDRAVOTNICTVÍ	11
5.3	OBLAST SOCIÁLNÍCH VĚCÍ.....	11
5.4	PŘEHLED DALŠÍCH ORGANIZACÍ A INSTITUCÍ.....	12
6	CÍLE MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU	13
6.1	DLOUHODOBÉ CÍLE MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU.....	13
6.2	STŘEDNĚDOBÉ CÍLE MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU:.....	14
6.3	KRÁTKODOBÉ CÍLE MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU:.....	15
7	AKTIVITY MPP	17
7.1	HARMONOGRAM PROGRAMU NA ŠKOLNÍ ROK 2016 – 2017	18
7.2	CHYSTANÉ CELOŠKOLNÍ PROJEKTY A DALŠÍ PLÁNOVANÉ AKCE A ČINNOSTI ŠKOLY	19

Minimální preventivní program je konkrétním dokumentem školy zaměřeným na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálních dovedností. Je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce se žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy. Minimální preventivní program je zpracováván na jeden školní rok školním metodikem prevence.

1 Charakteristika a vnitřní zdroje školy

1. základní škola Napajedla je základní školou s právní subjektivitou. Je to úplná městská základní škola. Pracuje podle Školního vzdělávacího programu základního vzdělávání 1. ZŠ Napajedla, Komenského 268, č. j. 1ZS-329/2017. Školu navštěvují převážně napajedelští žáci, dále pak žáci ze spádové Základní školy Žlutava a žáci z okolních vesnic (Pohořelice, Spytihněv). V současné době navštěvuje I. stupeň 124 žáků a II. stupeň 165 žáků. Celkový počet žáků naší školy je 289. Kapacita školy je tedy naplněna z 96,33 %.

V přízemí budovy školy se dále nachází DDM Matýsek, Napajedla. Škola má vlastní tělocvičnu, a také možnost navštěvovat sportovní halu u 2. ZŠ Napajedla. Školní jídelna se nachází v budově 2. ZŠ Napajedla, kam žáci přecházejí v doprovodu pedagogů (školy stojí naproti sobě).

1.1 Riziková prostředí školy

Jako na každé škole, i v prostorách 1. základní školy Napajedla se nachází několik prostředí, ve kterých hrozí zvýšené riziko výskytu rizikového chování. Je třeba se zde zaměřit na zvýšený pedagogický dohled, a ten důsledně dodržovat. Následující tabulka mapuje riziková prostředí a popisuje opatření, která by měla vést ke snížení výskytu rizikového chování.

Tabulka 1 - Zmapování rizikových prostor ve škole

riziková prostředí ve škole	opatření vedoucí ke snížení výskytu rizikového chování
prostor ve vestibulu a před budovou školy, prostor u tělocvičny	kamerový systém, dohled
šatny na chodbách školy a u tělocvičny, schodiště	pedagogický dohled
WC na chodbách školy a u tělocvičny	pedagogický dohled, žákovská služba
přecházení na oběd	pedagogický dohled
přecházení do sportovní haly	pedagogický dohled
práce na školním pozemku	pedagogický dohled

Školním metodikem prevence na 1. ZŠ Napajedla je Mgr. E. Táborová. V rámci své činnosti připravuje Minimální preventivní program a jeho realizaci na škole. O programu jsou informováni všichni učitelé na první pedagogické poradě. Dále jsou samozřejmě informováni zákonní zástupci žáků, a to při třídních schůzkách nebo prostřednictvím webu školy. Žáci jsou o Minimálním preventivním programu informováni v rámci třídnických hodin a také v hodinách výchovy ke zdraví, osobnostní a sociální výchovy apod. Široká veřejnost může informace získat prostřednictvím webových stránek.

Na programu spolupracují všichni pedagogičtí pracovníci I. a II. stupně, zvláště pak třídní učitelé jednotlivých tříd, pracovníci školní družiny, ředitelka školy Mgr. D. Pospíšilová, zástupkyně ředitelky Mgr. R. Táborová, školní psycholožka Mgr. G. Králová a výchovná poradkyně Mgr. E. Svobodová. Úspěšná realizace programu se neobejde bez pomoci všech provozních pracovníků školy, kteří mohou upozornit na drobné podněty vedoucí k zabránění pozdějším deliktům.

Třídní učitelé průběžně sledují třídní kolektiv své třídy (vývoj vztahů, problémy s prospěchem či chováním). Minimálně čtyřikrát za školní rok uskutečňují ve své třídě třídnickou hodinu, v níž se zaměřují na vztahy v třídním kolektivu, spolupráci, nácvik sociálních dovedností apod. Na přípravě a realizaci třídnických hodin spolupracují se Školním poradenským pracovištěm – mohou využít podporu školní psycholožky, výchovné poradkyně i metodičky prevence.

Metodička prevence spolupracuje také s oblastními metodiky prevence, krajskou metodičkou prevence, kurátorkou pro mládež, PPP a dalšími odborníky, institucemi a organizacemi, které se pohybují v oblasti primární prevence rizikového chování.

1.2 Vzdělávání pedagogů

Pedagogové se v rámci svých možností účastní aktivit zaměřených na prevenci rizikového chování. Škola jim poskytuje nabídku programů seminářů a školení zabývajících se touto tematikou. V letošním školním roce se chceme zaměřit na rozvoj kompetencí třídních učitelů ve vedení třídnických hodin, managementu a diagnostice třídního kolektivu.

S využitím Metodického doporučení k prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (MŠMT č.j.: 21291/2010-28), vydaném MŠMT, se také zvyšuje informovanost vyučujících, jak postupovat v konkrétních případech rizikového chování. Metodička prevence rizikového chování zpracovává Krizový plán školy a informuje ostatní

pedagogy průběžně při pedagogických poradách, nabízí také individuální konzultace.

1.3 Spolupráce se zákonnými zástupci

Problémy spojené s rizikovým chováním žáků je třeba řešit ve vzájemné spolupráci. Zákonní zástupci žáků jsou informováni o Minimálním preventivním programu, situaci na škole i o možnostech případné pomoci průběžně na webových stránkách školy, prostřednictvím třídních učitelů na třídních schůzkách, či konzultačních hodinách, a v některých článcích v Napajedelských novinách. Dále se k nim informace mohou dostávat díky internetové podpoře výuky, kterou naše škola zřídila pro žáky v rámci koncepce domácí přípravy.

Je třeba soustředit se na co největší zapojení zákonných zástupců žáků. Bohužel se však stále ještě objevuje určitá snaha problémy nevidět, či přehnaná orientace na vzdělávací výsledky (známky). Bez spolupráce s rodinou však lze jen těžko dojít k nějaké zásadní změně. Jako možnost se jeví spolupráce přes **KLUB RODIČŮ** při 1. ZŠ Komenského – Napajedla z.s. a Školskou radu, či alespoň e-mailová komunikace v případě vyšší zaneprázdněnosti zákonných zástupců. 1. základní škola Napajedla je také zapojena do projektu Rodiče vítáni. Splňuje tedy určité standardy přístupnosti zákonným zástupcům:

- 1) Rodiče se dostanou bez problémů do školy, včetně odpoledních hodin.

U vstupních dveří je umístěn viditelně označený zvonek, rodiče po zazvonění do školy pustí pověřená osoba.

- 2) Rodičům jsou dostupné kontakty na všechny učitele a vedení školy.

Škola má aktualizované webové stránky obsahující jména všech vyučujících a vedení škol. Na stránkách jsou uvedeny kontakty (email, telefon) na vedení školy a spojovatelku, ideálně na všechny zaměstnance školy.

- 3) Rodiče mají k dispozici informace o tom, co a kdy se ve škole děje.

Rodiče dostanou na začátku školního roku tištěnou informaci o tom, kdy jsou školní prázdniny, kdy se konají třídní schůzky, dny otevřených dveří a další významnější akce pro rodiče a žáky školy.

Tyto informace má škola stále dostupné na svém webu a průběžně je aktualizuje.

- 4) Rodičům zaručujeme, že při třídních schůzkách neprobíráme prospěch a chování jejich dítěte před ostatními rodiči.

Každý rodič má možnost konzultovat prospěch dítěte s konkrétním učitelem osobně.

- 5) S rodiči komunikujeme partnerským způsobem.

Na rodiče, kteří se obrátí na vedení školy nebo na učitele, si vždy uděláme čas, vyslechneme je a slušně reagujeme na jejich potřeby (poskytneme informace, radu, sjednáme schůzku apod.). Máme-li důvod požadavek odmítnout, svoje stanovisko vždy vysvětlíme. S rodiči komunikujeme důstojným způsobem a dbáme na to, aby u jednání nebyl nikdo, koho se to netýká.

- 6) Pořádáme školní akce pro rodiče v termínech a hodinách, které jim umožní se jich opravdu zúčastnit.
- 7) Informační tabule o značce Rodiče vítáni je viditelně umístěna u vstupu do školy.
- 8) Dbáme na to, aby zápis do školy byl společenskou událostí příjemnou pro rodiče i děti. Myslíme při tom na potřeby dětí i rodičů.
- 9) Nabízíme rodičům kromě žákovské knížky a třídních schůzek i další způsob, jak je pravidelně informovat o prospěchu dítěte (školní sešitky, týdenní plány, elektronické žákovské knížky, ...)
- 10) Naši pedagogové nabízejí konzultační hodiny pro žáky i rodiče. (Jedná se o pravidelné hodiny, kdy je učitel k dispozici mimo vyučování, nejedná se o tzv. schůzky ve trojici, což jsou společná hodnotící setkání pro rodiče, učitele a žáka s frekvencí cca 1-2x za pololetí.
- 11) Kromě společných třídních schůzek organizujeme i konzultace ve trojici učitel, dítě, rodič.
- 12) Konfliktní situace ve škole řešíme tak, aby se jich mohli zúčastnit všichni, jichž se záležitost týká, včetně rodičů a dítěte/dětí.
- 13) ŠVP a další školní dokumenty zpřístupňujeme na webu školy. Vysvětlujeme v nich důsledně všechny odborné termíny a zkratky, aby jim rozuměli rodiče ze všech oborů.
- 14) Nabízíme rodičům konzultace našeho školního psychologa/výchovného poradce.
- 15) Rodiče mají možnost ovlivňovat způsob stravování svých dětí ve škole (skladbu jídelníčku v jídelně, sortiment ve školním bufetu, přítomnost/nepřítomnost automatu na sladkosti apod.).
- 16) Rodiče našich žáků i zájemci o naši školu mají možnost po domluvě navštívit vyučování.

17) Umíme rodičům doporučit externího dětského psychologa a logopeda, s nímž spolupracujeme.¹

2 Metody práce

V rámci výuky jsou a jsou i nadále kromě tradičních metod práce využívány další metody, které se osvědčily. Výuka probíhá i mezipředmětově.

Některé používané metody práce:

- výklad (informace)
- samostatná práce (slohové práce na určená témata, referáty, informace z tisku, z internetu, apod.)
- besedy, diskuse, prvky zkušenostně reflektivního učení
- sociální hry, hraní rolí, obhajoba určitého názoru, trénování způsobu odmítání
- práce ve dvojicích, skupinová práce ve třídě
- využití komunitního kruhu
- metody kritického myšlení

Na prvním stupni je prevence realizována hlavně v hodinách prvouky, vlastivědy, přírodovědy, tělesné výchovy, čtení, slohu, výtvarné výchovy a v třídnických hodinách.

Na druhém stupni jde převážně o tyto hodiny: přírodopis, výchova ke zdraví, výchova k občanství a osobnostní a sociální výchova, výtvarná výchova, praktické činnosti, tělesná výchova. Dále je prevence realizována ve třídnických hodinách. V rámci mezipředmětových vztahů je MPP nepřímo realizován i v ostatních předmětech.

3 Školní řád

Pravidla vzájemného soužití všech osob ve škole jsou dána školním řádem. Ten také definuje výchovná opatření a postupy při nedodržení těchto pravidel.

3.1 Výchovná opatření

Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a kázeňská opatření. Pochvaly jsou udělovány ústní či písemnou formou. Kázeňská opatření se udělují za závažné nebo opakované provinění proti školnímu řádu, toto opatření zpravidla předchází sníženému stupni z chování.

¹ kritéria, která 1. ZŠ Napajedla splňuje, srov. též Jak certifikovat svoji školu.[online]. Rodiče vítáni: ©2011 [cit. 5. 12. 2013] dostupné z <http://www.rodicevitani.cz/dotaznik/>,

3.1.1 napomenutí třídního učitele

- opakované pozdní příchody do výuky (do 5 pozdních příchodů)
- zapomínání pomůcek do výuky (do 7 zápisů v sešitě v třídní knize)
- opakované vyrušování ve vyučovacích hodinách (do 3 poznámek v žákovské knížce)
- vulgární vyjadřování

3.1.2 důtka třídního učitele

- časté pozdní příchody do výuky (do 8 pozdních příchodů)
- zapomínání pomůcek do výuky (od 10 zápisů v sešitě v třídní knize)
- časté vyrušování ve vyučovacích hodinách (4 a více poznámek v žákovské knížce)
- opakované vulgární vyjadřování a slovní útoky
- nedovolené opouštění školní budovy po dobu výuky bez předchozí prokazatelné omluvy (1 případ)
- úmyslné poškození školního majetku menšího rozsahu (např. poškrábání lavice, roztržení mapy apod.)
- šikana – spoluúčast při šikaně

3.1.3 důtka ředitele školy

- velmi časté pozdní příchody do výuky (8 pozdních příchodů a více)
- velmi časté zapomínání pomůcek do výuky (více než 15 zápisů v sešitě v třídní knize)
- vulgární vyjadřování a slovní napadání vyučujících a ostatních dospělých osob a spolužáků
- opakované opouštění školní budovy po dobu výuky bez předchozí prokazatelné omluvy (2 a více případů)
- úmyslné poškození školního majetku většího rozsahu (např. technického vybavení učebny aj.)
- fyzické napadení spolužáka
- podvod v žákovské knížce (např. zfalšování podpisu rodičů)
- krádež ve škole (např. mobilní telefon)
- manipulace s tabákovými výrobky v budově školy a při akcích pořádaných školou
- konzumace alkoholu v budově školy a při akcích pořádaných školou

- užití návykové látky v budově školy a při akcích pořádaných školou
- šikana – aktivní účast

3.1.4 2. stupeň z chování

- neomluvené hodiny (do 1 týdne)
- opakovaný podvod v žákovské knížce (např. přepisování známek)
- krádež většího rozsahu (např. větší obnos peněz, krádež mimo školní budovu při školní akci)
- opakovaná manipulace s tabákovými výrobky v budově školy a při akcích pořádaných školou
- opakovaná konzumace alkoholu v budově školy a při akcích pořádaných školou
- opakované užívání návykových látek v budově školy a při akcích pořádaných školou
- závažné či opakované fyzické napadení spolužáka
- šikana – agresor

3.1.5 3. stupeň z chování

- neomluvené hodiny (více než 1 týden)
- distribuce alkoholu a jiných návykových látek či tabákových výrobků (zároveň informování Policie ČR)
- šikana – hlavní agresor, organizátor
- kombinace dvou a více přestupků hodnocených jednotlivě 2. stupněm z chování příp. důtkou ředitele školy

3.1.6 Další

- Při náhlých, neobvyklých či neočekávaných, výše uvedených přestupcích rozhoduje o výchovném opatření ředitelka školy na základě jednání pedagogické rady.²

3.2 Postup při porušení zákazu konzumace tabákových výrobků u žáka

- Zabránit žákovi v další konzumaci tabákových výrobků.
- Odebrat tabákový výrobek a zajistit, aby žák nemohl v konzumaci pokračovat.

² viz školní řád 1. ZŠ Napajedla, Komenského 268

- Pedagogický pracovník sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek), který školní metodik rizikového chování žáků založí do své agendy.
- Třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka o porušení zákazu kouření.
- V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se chování opakuje, vyrozumí škola orgán – sociálně právní ochrany dítěte.
- Porušení zákazu kouření bude hodnoceno, podle závažnosti, kázeňskými opatřeními na základě jednání pedagogické rady a rozhodnutí ředitelky školy.

3.3 Opatření při porušení zákazu užívání alkoholu, užívání, distribuci a přechovávání NL:

- Zabránit žákovi v další konzumaci alkoholu a NL.
- Odebrat alkohol, NL a zajistit, aby žák nemohl v jejich konzumaci pokračovat.
- Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli žáku nehrozí nebezpečí.
- V případě ohrožení na zdraví zajistit nezbytnou pomoc a zavolat lékařskou službu první pomoci.
- Pokud akutní nebezpečí nehrozí, sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka, který školní metodik rizikového chování žáků založí do své agendy.
- V případě, že žák není schopen pokračovat ve výuce, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce žáka.
- Jestliže zákonný zástupce žáka není dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte a vyčká jeho pokynů.
- Zákonnému zástupci žáka ohlásí škola skutečnost, že nezletilý žák konzumoval alkohol, NL současně splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.
- Konzumace alkoholu nebo NL ve školní budově, její bezprostřední blízkosti a na akcích pořádaných školou včetně navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů, je považována za hrubé porušení školního řádu, které bude hodnoceno, podle závažnosti, kázeňskými opatřeními na

základě jednání pedagogické rady a rozhodnutí ředitelky školy. Distribuce NL je trestný čin. Množství, které Žák distribuuje, není nijak rozhodující. Přechovávání NL je také vždy protiprávním jednáním.

- Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci NL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu
- Porušení zákazu užívání alkoholu, užívání, distribuci a přechovávání NL bude řešeno jako hrubé porušení školního řádu kázeňskými opatřeními na základě jednání pedagogické rady a rozhodnutí ředitelky školy.

3.4 Postup při zjištění krádeže

- Žáci mají povinnost o každém výskytu krádeže neprodleně informovat třídního učitele.
- O události je nutno pořádat záznam na základě výpovědi poškozeného – společný postup učitele, školního metodika prevence rizikového chování dětí a výchovného poradce.
- V případě prokázání krádeže žákovi bude chování žáka hodnoceno, podle závažnosti, kázeňskými opatřeními na základě jednání pedagogické rady a rozhodnutí ředitelky školy.
- V případě závažnějšího přestupku bude věc předána orgánům činným v trestním řízení.

4 Prevence šikany a krizový plán školy

V prevenci šikany postupuje škola podle Programu proti šikany. Tento program slouží k vytvoření bezpečného, respektujícího a spolupracujícího prostředí ve škole, zaměřuje se především na prevenci šikany a ukazuje postupy řešení šikany. Je určen všem pedagogickým pracovníkům školy, dále pak nepedagogickým pracovníkům, rodičům a žákům školy. Tento program je nedílnou součástí Minimálního preventivního programu školy.

Kromě Programu proti šikany má škola také vypracovaný Krizový plán školy, který je dostupný všem pracovníkům školy v tištěné i elektronické podobě. Je v něm přehlednou formou rozpracováno, jak postupovat, dojde-li k rizikovému chování ve škole.

5 Vnější zdroje školy

5.1 Oblast školství

- krajská metodička prevence: Mgr. Šárka Kostková,
e-mail: sarka.kostkova@kr-zlinsky.cz

- oblastní metodik prevence: Mgr. Oldřich Kratochvíl
e-mail: oldrich.kratochvil@poradnazl.cz

- krajská pedagogicko-psychologická poradna web: poradnazl.cz

5.2 Oblast zdravotnictví

dětských lékařů:

- MUDr. Alena Jirsáková – tel.: 577 944 807
- MUDr. Zdeňka Horká – tel.: 577 944 327
- MUDr. Karel Okénka – tel.: 577 942 366

psychologové:

- PhDr. Marie Pechová – Divadelní 6, Zlín, 760 01, tel.: 577 222 622
- PhDr. Eva Dudešková – tř. Osvobození 1388, Otrokovice 765 02, tel.: 577 932 710
- MUDr. Alena Březíková – tř. Osvobození 1388, Otrokovice 765 02, tel.: 577 922 056
- psychiatři
- MUDr. Pavel Konečný – Osvoboditelů 91, Zlín, tel.: 577 220 634
- MUDr. Josef Zvoníček - tř. Osvobození 1388, Otrokovice, tel.: 577 923 390

5.3 Oblast sociálních věcí

Oddělení sociálně právní ochrany

- Radomíra Králová, vedoucí oddělení, náhradní rodinná péče, tel.: 577 680 272, e-mail: kralova@muotrokovice.cz
- Bc. Blanka Štosová, sociální pracovníce, náhradní rodinná péče, tel.: 577 680 275, e-mail: stosova@muotrokovice.cz
- Mgr. Eva Horáková, sociální pracovníce, tel.: 577 680 268, e-mail: horakova.eva@muotrokovice.cz
- Bc. Věra Juříková, sociální pracovníce, tel.: 577 680 274, e-mail: jurikova@muotrokovice.cz
- Zuzana Polame, DiS., sociální pracovníce, tel.: 577 680 442, e-mail: polame@muotrokovice.cz

- Mgr. Jana Polanská, sociální pracovnice, tel.: 577 680 404, e-mail: polanska@muotrokovice.cz
- Bc. Jitka Dočkalová, sociální pracovnice, tel.: 577 680 271, e-mail: dockalova@muotrokovice.cz
- Irena Blatecká, kurátorka pro mládež, tel.: 577 680 425, e-mail: blatecka@muotrokovice.cz
- Mgr. Silvie Paprstková, sociální pracovnice, tel.: 577 680 447, e-mail: paprstkova@muotrokovice.cz

Policie ČR

- krajské ředitelství Zlín - J. A. Bati 5637, Zlín 760 01, tel.: 974 661 111 (spojovatelka), 974 661 229 (sekretariát ředitele), e-mail: krpz.pio@pcr.cz
- Městská policie Napajedla – Masarykovo náměstí 87, tel.: 577 100 944, e-mail: mestska.policie@napajedla.cz, web: <http://mpn.wz.cz/>

SVP

- SVP Domek – Česká 4789, Zlín 760 05, tel.: 577 242 786, 606 818 818, e-mail: markova@svpdomek.cz, web: <http://www.svpdomek.cz>
- SVP Help – Zelené náměstí 1292, Uherské Hradiště 686 01, tel.: 572 564 520, e-mail: svp@svphelp.cz, web: <http://www.svphelp.cz/>

5.4 Přehled dalších organizací a institucí

- DDM Matýsek Napajedla, tel.: 603 180 791, e-mail: ddmmatysek@ddmmatysek.cz, web: www.ddmmatysek.cz
- ZUŠ R. Firkušného Napajedla, tel.: 577 944 257, 577 941 077, e-mail: zusnap@zlinedu.cz, web: www.zusrf.cz
- Městská knihovna Napajedla, tel.: 577 944 587, e-mail: knihovna@napajedla.cz, web: www.knihovna.napajedla.cz
- Krajská hygienická stanice Zlínského kraje (MUDr. Hana Tkadlecová), tel.: 577 006 741, e-mail: hana.tkadlecova@khszlin.cz, web: www.khszlin.cz
- ESCALA, z. s., tel.: 773 505 045 (Sylva Patíková), e-mail: escala@escala.cz, web: www.escala.cz
- Unie Kompas, tel.: 577 011 946, 732 136 905 (Mgr. Martin Stavjaník), e-mail: unko-archa@centrum.cz, web: www.unko.cz
- Madio, z. s., tel.: 790 347 646 (Mgr. Gabriela Šustková), e-mail: sustkova@madio.cz, web: www.madio.cz

- Charita Otrokovice, Na Uličce 1617, Otrokovice 765 02, tel.: 577 112 021, e-mail: info@otrokovice.charita.cz, web: www.otrokovice.caritas.cz
- SZŠ Zlín, Mgr. Petra Holubová, tel.: 577 008 130, e-mail: petra.holubova@szszlin.cz

6 Cíle minimálního preventivního programu

Hlavním cílem primární prevence rizikového chování na základní škole je minimalizovat vznik a snížit míru rizikového chování u dětí a mládeže.

Dalším cílem je výchova k předcházení, minimalizaci či oddálení rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládnutí zátěžových situací osobnosti a motivace k opuštění rizikového chování, pokud již nastalo a ochrana před dopady rizikového chování, pokud již nastalo ve výrazné formě.

6.1 Dlouhodobé cíle Minimálního preventivního programu

Dlouhodobým cílem primární prevence rizikového chování ve škole je tedy zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči rizikovému chování.

Cílem našeho programu je, aby se preventivní výchovně vzdělávací působení stalo neoddělitelnou součástí výuky a života školy.

Základními kompetencemi prevence v rámci podpory zdraví a zdravého životního stylu jsou:

- zvyšování sociální kompetence – rozvíjení dovedností, které napomáhají orientaci ve vztazích, odpovědnosti za své chování a uvědomění si důsledků svého jednání
- posilování komunikačních dovedností – zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty, adekvátní reakce na stres, neúspěch, kritiku
- vytváření pozitivního sociálního klimatu – pocitu důvěry, bez nadměrného tlaku na výkon, zařazení do skupiny, práce ve skupině vrstevníků, vytvoření atmosféry pohody a klidu, bez strachu a nejistoty
- formování postojů ke společensky akceptovaným hodnotám – pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot, humanistické postoje apod.

Snahou naší školy je rozvíjet tyto kompetence u žáků s respektem k jejich individuálním potřebám za použití interaktivních metod.

6.2 Střednědobé cíle Minimálního preventivního programu:

Mezi střednědobé cíle patří realizovat Minimální preventivní program ve vyučovacích předmětech, které se problematikou rizikového chování přímo zabývají (např. výchova k občanství, výchova ke zdraví, osobnostní a sociální výchova) a v rámci možností realizovat Minimální preventivní program i v ostatních vyučovacích předmětech. Také je třeba věnovat se žákům se zdravotním znevýhodněním a pomáhat jim k jeho kompenzaci. Strategie prevence školy vymezuje také očekávané znalosti, schopnosti a dovednosti, kterých by měli žáci během své školní docházky dosáhnout:

Žáci 1. – 3. ročníku

- dokáží pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, zneužíváním léků,
- znají jednoduché způsoby odmítání návykových látek,
- znají hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu,
- mají vědomosti, jak udržovat zdraví a o zdravém životním stylu,
- mají právní povědomí v oblasti rizikového chování,
- dokáží se orientovat v dopravě,
- umějí přivolat pomoc v krizových situacích.

Žáci 3. – 5. ročníku

- mají povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě,
- znají činnosti, které jsou vhodné z hlediska zdraví zařadit do denního režimu, osvojují si zdravý životní styl,
- podrobně znají zdravotní a sociální rizika návykových látek a argumenty ve prospěch zdraví,
- znají zákony omezující kouření, požívání alkoholu a zákony týkající se užívání a šíření drog,
- umějí komunikovat se službami poskytujícími poradenskou pomoc,
- umějí pojmenovat základní mezilidské vztahy,
- umějí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti,
- vědí, na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jejich práva,
- mají povědomí o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých je protiprávní,
- znají základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky.

Žáci 6. – 9. ročníku

- znají význam harmonických mezilidských vztahů pro zdravý životní styl a zdraví,
- respektují odlišné názory či zájmy lidí a odlišné způsoby jejich chování a myšlení, jsou tolerantní k menšinám,
- znají a uplatňují vhodné způsoby řešení neshod se spolužáky, spory řeší nenásilným způsobem,
- znají vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích,
- umějí spolupracovat ve skupině a přebírat zodpovědnost za společné úkoly,
- znají významné dokumenty upravující lidská práva a sociálně právní ochranu dětí,
- znají činnost důležitých orgánů právní ochrany občanů,
- uvědomují si podstatu protiprávního jednání a právní odpovědnost za případné protiprávní činy,
- umějí chápat zdraví ve smyslu holistickém, ve složce fyzické, duchovní, sociální,
- umějí zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky,
- umějí vysvětlit své konkrétní postoje a chování z pohledu zdraví,
- vědí, co je podstatou zdravého životního stylu a snaží se o jeho realizaci,
- znají pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace, duševní hygieny,
- vědí, že zneužívání dětí je trestné, umějí diskutovat o rizicích zneužívání drog, orientují se v trestně právní problematice návykových látek,
- vědí, kde hledat odbornou pomoc, v případě potřeby ji dovedou využít,
- bezpečně zvládají modely chování v krizových situacích,
- dokáží komunikovat se specializovanými službami,
- odmítají projevy brutality a násilí zprostředkované médii a umějí o nich diskutovat.

6.3 Krátkodobé cíle Minimálního preventivního programu:

Krátkodobými cíli rozumíme ty cíle, jichž by mělo být dosaženo v průběhu jednoho školního roku:

- Usnadnit žákům prvních tříd adaptaci na prostředí školy.
- Usnadnit žákům šestých tříd adaptaci na druhý stupeň.
- Zajistit žákům devátých tříd podmínky pro zodpovědný výběr povolání.

- Zajistit žákům, především vyšších tříd druhého stupně, prostor pro rozvoj nejen znalostí, ale i nácviku komunikačních, sociálních a interpersonálních dovedností.
- Vést žáky k zodpovědnosti za své jednání i za druhé (společné projekty žáků prvních a devátých tříd).
- Vhodným způsobem seznámit žáky, zákonné zástupce, ale i širokou veřejnost s MPP, školním řádem a dalšími dokumenty z oblasti prevence rizikového chování.
- Informovat ostatní pedagogické pracovníky o problematice prevence rizikového chování a způsobu její realizace.
- Zpřístupnit Školní řád na webu školy, seznámit s jeho přesným zněním žáky, zákonné zástupce i pedagogické pracovníky.
- Zajistit více aktivit zaměřených na vztahy v kolektivu – ve spolupráci se školní psycholožkou.
- Zaměřit se na kontinuální programy a zakomponovat je do rozvrhu tak, aby co nejméně narušovaly učební plány.
- Programy zaměřit na nácvik sociálních dovedností (posilování postojů a dovedností, které napomáhají odolávat vrstevnickému tlaku).
- Směřovat intervenci na právní povědomí a schopnost přijímání zodpovědnosti.
- Více zapojit zákonné zástupce žáků.
- Zaměřit programy na problematiku
 - šikany a kyberšikany,
 - zneužívání alkoholu a marihuany,
 - experimentování s tabákem,
 - krádeže a poškozování majetku.
- Zvýšit dohled na problematických místech – WC.
- Zaměřit se na důsledné sledování absence žáků (včetně absence omluvené) a komunikovat o této problematice se zákonnými zástupci žáků.
- Zaměřit se na nácvik slušného chování žáků ve vztahu žák – učitel. Zde je třeba nejen motivovat žáky pomocí vnější motivace (kázeňské postihy), ale i zvyšovat míru vnitřní motivace žáků.
- Zajistit školení celého pedagogického sboru v problematice managementu třídního kolektivu a diagnostiky šikany.
- Poskytnout třídním učitelům podporu v práci s třídním kolektivem.

Samozřejmě není možné, aby se různým projevům rizikového chování zcela zamezilo. Důležité ovšem je žáky pozitivně motivovat a problematice rizikového chování poskytovat co nejvíce informací a možností, jak s nežádoucími projevy rizikového chování nakládat.

7 Aktivita MPP

Žáky s jednotlivými aktivitami realizovanými v rámci MPP seznamují třídní učitelé, dále pak také vedení školy, školní metodik prevence a ostatní pedagogičtí pracovníci školy.

Nejčastější formou je samozřejmě osobní předání informací, lze ale využít i internetovou podporu výuky, školní rozhlas, nástěnku výchovného poradce (ve druhém patře budovy), nástěnku školního metodika prevence (v prvním patře budovy).

Se svými dotazy se mohou žáci obrátit na vedení školy (například prostřednictvím žákovského parlamentu), školního metodika prevence, výchovného poradce, třídního učitele.

Obecně si klademe za cíl nastavit takové prostředí, aby mohl každý žák najít ve škole dospělou osobu, které důvěřuje. Pochopitelně však ve škole máme také schránku důvěry. A to nejen fyzickou (druhé patro budovy), ale také e-mailovou: schrankaduvery1ZS@seznam.cz. Pro zachování důvěrnosti případných zpráv a anonymity odesílatele, má k e-mailové schránce důvěry přístup pouze metodik prevence, k fyzické pak výchovný poradce. Informace jsou považovány za důvěrné, pokud se na ně nevztahuje oznamovací povinnost.

Ve škole je zřízen žákovský parlament, který se schází jednou měsíčně a kterého se kromě představitelů jednotlivých tříd (z každé třídy 2 žáci) účastní vedení školy, výchovný poradce, školní metodik prevence, případně pedagogičtí pracovníci, kteří se zabývají realizací aktuálních projektů školy (např. koordinátoři Dne Země).

O přestávkách je na chodbách pochopitelně pedagogický dohled, ale kromě něj je zřízena také žákovská služba. Jde o dva až tři žáky z vyšších ročníků druhého stupně, kteří dohlíží na chování svých mladších kamarádů, a kteří jsou k dispozici ve chvíli, kdy se mladší žáci z jakéhokoli důvodu nemohou nebo nechtějí obrátit na pedagogický dohled. Žákovská služba je řízena pravidly zakotvenými ve školním řádu.

Dále také budou probíhat besedy s odborníky podle možností školy a momentální nabídky akcí.

7.1 Harmonogram programu na školní rok 2018 – 2019

1. základní škola Napajedla bude nadále pokračovat ve spolupráci s Policií ČR, Městskou policií Napajedla, Sborem dobrovolných hasičů Napajedla, Krajskou hygienickou stanicí Zlín, kurátorkou pro mládež, studenty SZŠ Zlín, ESCALA, z. s. aj. Podnětem pro tento projekt byl narůstající počet úrazů a rizikového chování dětí, neznalost první pomoci, nezdravý životní styl mládeže. Realizace programů výše zmíněných spolupracujících organizací je plánována hlavně v Týdnu bezpečnosti.

Pokračovat budeme také ve spolupráci s ESCALA, z. s. (bývalé M2M, o. s.) ve víkendových akcích s názvem Učit se žít spolu. V letošním roce jsou plánovány 2 „víkendovky“, z nichž jedna bude realizována mimo školní budovu jako Motivační pobyt pro žáky deváté třídy. Ve spolupráci s ESCALA, z. s. proběhne v letošním roce také adaptační kurz žáků 6. třídy. Dále je pro žáky devátých ročníků plánováno tradiční předtančení na školním plese, a program mentoring, společný pro první a deváté ročníky.

Schránka důvěry (fyzická i e-mailová) by měla žákům sloužit hlavně tehdy, kdy se dostanou do problémů v souvislosti s návykovými látkami nebo ostatními typy rizikového chování (celoročně).

Seznámení žáků s Minimálním preventivním programem a jejich zapojení do organizace prevence bude probíhat průběžně, prostřednictvím třídních učitelů, školního parlamentu, v hodinách výchovy ke zdraví a osobnostní a sociální výchovy, na webu školy, formou internetové podpory výuky dostupné z webových stránek školy (září, následně celoročně).

Seznámení rodičů s MMP proběhne v říjnu, v rámci třídních schůzek, dále pak prostřednictvím webu školy.

Do preventivního projektu Policie ČR se zapojí žáci 1. stupně – celoročně (dětská policie, bezpečnost na silnicích apod.).

Ve spolupráci s různými organizacemi působícími v oblasti prevence rizikového chování se uskuteční Týden bezpečnosti, v němž bude pro každý ročník realizován program.

Další besedy a aktivity budou realizovány podle aktuálních nabídek a možností školy, případně požadavků školy.

7.2 Chystané celoškolské projekty a další plánované akce a činnosti školy

Tabulka 2 - Chystané celoškolské projekty a další plánované akce a činnosti školy

NÁZEV PROJEKTU	STRUČNÝ POPIS	PŘEDPOKLÁDANÁ DOBA REALIZACE	KOMU JE PROJEKT URČEN
Adaptační pobyt	projekt usnadňující adaptaci žáků šestých tříd při přechodu na druhý stupeň, možnost sžít se s novými třídními učiteli, nácvik komunikace a spolupráce, práce na zdravých interpersonálních vztazích mezi spolužáky i mezi žáky a učiteli	6. – 7. 9. 2018	žáci a třídní učitelé 6. tříd
Mentoring	společný výlet žáků 1. a 9. ročníku a další společné aktivity v průběhu školního roku (vítání prvňáčků, slavnostní předávání slabikářů, společné rozdávání sazenic na Den Země, loučení se s deváťáky)	18. 9. 2018	žáci 1. a 9. tříd
Motivační pobyt žáků 9. tříd	projekt zaměřený na prohloubení vzájemných vztahů žáků s důrazem na komunikaci a spolupráci, realizovaný v mimoškolním prostředí	13. – 14. 9. 2018	žáci 9. tříd, ŠMP a školní psychologka
Vánoční koledování	celoškolní projekt s vánoční tematikou, předcházený aktivitami školní družiny, prvního stupně a včelařského kroužku (nácvik vánočního vystoupení, vánoční aktivity ve vyučování, výroba vánočních ozdob, pečení	18. 12. 2018	všichni žáci školy, především však žáci prvního stupně

	perníčků, atd.), předpokládá se i účast žáků druhého stupně (výroba ozdob formou miniworkshopů, prodej včelařských výrobků, charitativní sbírky, atd.)		
Předtančení polonézy	rozvoj spolupráce prostřednictvím společného plánování, nácviku a realizace vystoupení na společenské akci – školním plese s důrazem na etickou výchovu	9. 3. 2019	žáci 9. tříd a někteří žáci 8. tříd
LVK	lyžařský výcvikový kurz	18. 2. – 22. 2. 2019	žáci 7. tříd
Učit se žít spolu	víkendová akce realizovaná ve spolupráci s M2M, o. s. zaměřená na prohlubování vzájemné úcty, čestnosti a respektu	březen 2019	žáci vyšších ročníků druhého stupně, bývalí žáci akce je nabídnuta žákům obou napajedelských škol
Den Země	celoškolní projekt v rámci environmentálního vzdělávání, pro každou třídu specifická aktivita (návštěva sběrného dvora, rozdávání sazenic rajčat občanům Napajedel – osvěta a kontakt s veřejností, úklid lesa apod.)	17. 4. 2019	všichni žáci školy, žáci prvních a devátých tříd v rámci mentoringu rozdávají na náměstí kolemjdoucím sazenice rajčat, jako symbol projektu
Škola v přírodě	tradiční projekt realizovaný pro žáky prvního stupně	3. 6. – 7. 6. 2019	žáci 1. – 4. tříd
Sportovní den I. stupně	sportovní a pohybové aktivity, spolupráce mezi školami	červen 2019	žáci prvního stupně 1. ZŠ Napajedla, a žáci ZŠ Žlutava
Sportovní den II. stupně	sportovní a pohybové aktivity, podpora zdravého životního stylu	31. 5. 2019	žáci druhého stupně
Den dětí	projekt prvního stupně	31. 5. 2019	žáci prvního stupně

	s důrazem na interakci a volnočasové aktivity		
Den včel	seznámení s činností ČSV Napajedla a kroužku včelařů, rozvíjení pozitivního vztahu k přírodě	červen 2019	všichni žáci školy
Týden bezpečnosti	konkrétní realizace projektu bezpečná škola, za aktivní účasti vyučujících a vyšší míry spoluúčasti žáků na vytváření a realizaci jednotlivých aktivit, dále také za účasti různých institucí a organizací zabývajících se problematikou prevence rizikového chování. Návštěvy odborníků, přednášky, besedy a workshopy. (pozn. zařazeno bezprostředně před začátek prázdnin, neboť prázdniny jsou pro žáky obdobím se zvýšeným rizikem úrazovosti, nebezpečím kontaktu s návykovými látkami apod.	20. 6. – 26. 6. 2019	všichni žáci školy, konkrétněji například: 1. třída – seznámení s prací městské policie 2. třída – „Policista je náš kamarád, přátelství“ 3. třída – „Jak jsme přišli na svět“ 4. třída – „Nechej mě, to nechci“ 5. třída – šikana a vztahy v kolektivu 6. třída – poruchy příjmu potravy 7. třída – závislosti 8. třída – dluhové poradenství 9. třída - zodpovědnost

Mezi další akce s preventivní tematikou řadíme:

- exkurze a školní výlety,
- jazykové zájezdy do ciziny,
- spolupráce se zahraničními školami
- akce školní družiny (Halloween, Ples princezen apod.),
- vycházky do přírody, výuka v přírodě,
- kurz plavání,
- účast v soutěžích,
- činnosti v nepovinných předmětech (např. náboženství)
- skupinová činnost - dyslexie, logopedie, francouzština

Minimální preventivní program školy by měl být součástí výchovy a vzdělání žáků po celou dobu jejich povinné školní docházky. Je zpracováván na jeden školní rok a účastní se ho všichni pedagogičtí pracovníci školy, žáci, zákonní zástupci žáků a odborníci z oblasti prevence rizikového chování. V rámci minimálního preventivního programu je nutné poskytovat žákům dostatek informací o možných důsledcích rizikového chování, učit žáky těmto rizikům předcházet či si vědět rady, když už se takovéto chování vyskytne. Je také nutné pomoci žákům s výcvikem sociálních dovedností. Vést je ke zdravému životnímu stylu a aktivnímu sociálnímu učení. Program musí brát zřetel na věk a osobní charakteristiky jedinců. Smysl má však pochopitelně jen tehdy, pokud budou všichni zúčastnění vidět smysluplnost své práce.

Zpracovala: Mgr. Eva Táborová